

Brottspåföljdscentralen i sydvästra Finland

Ordningsstadga för Åbo fängelse

Gäller fr.o.m. den 3 mars 2025

Ordningsstadga för Åbo fängelse

Innehåll

1 § Allmänt.....	2
2 § Att röra sig inom fängelseområdet	2
3 § Klädsel på fängelseområdet	2
4 § Låsning av lokalerna och närvarokontroll.....	2
5 § Arbetsdrift, sysselsättning och fritidsaktiviteter	3
6 Möjlighet att handla livsmedel	4
7 § Besök.....	4
7.1 § Övervakade besök.....	4
7.2 § Besök av barn.....	5
7.3 § Övervakade besök.....	5
7.4 § Kontakt via videolänk.....	5
7.5 § Mottagande av saker i samband med besök	6
8 § Telefoni	6
9 § Postförsändelser	7
10 § Rökning och renlighet	7
11 § Innehav av egendom	8
11.1 § Föremål och ämnen vars innehav kan förvägras	8
11.2 § Andra omständigheter som är relevanta för innehav av föremål och ämnen.....	9
12 § Avdelningarna i fängelset.....	10
13 § Användning alkohol och droger samt läkemedel	11
14 § Ikraftträdande.....	12

1 § Allmänt

Ordningsstadgan innehåller föreskrifter om hur man får röra sig på fängelseområdet, när lokalerna hålls låsta, om avdelningar, besök och telefonsamtal och fritidssysselsättningar, vilka ämnen och föremål man får inneha och om andra liknande saker som har att göra med hur ordningen ska upprätthållas och aktiviteter anordnas i fängelset. Föreskrifterna i ordningsstadgan är mer ingående än bestämmelserna i fängelselagen och häktningsslagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem.

Fångarna är skyldiga att iaktta fängelsets ordningsstadga. Fången som bryter mot ordningsstadgan kan påföras disciplinstraff, om det i ordningsstadgan uttryckligen stipuleras att förseelsen kan leda till disciplinstraff.

Disciplinstraff kan även påföras fången som underlåter att följa en uppmaning eller order som en tjänsteman vid Brottsförhållandenmyndigheten ger inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

2 § Att röra sig inom fängelseområdet

Fångarna får röra sig och vistas på sin anvisade verksamhets- och arbetsplats, på sina egna boendeavdelningar och på platser som anvisats för utomhusvistelse, måltider och fritid, vid tider som framgår av avdelningens dagordning.

I andra delar av fängelset eller på dess område är det förbjudet att röra sig utan tillstånd. Disciplinstraff kan påföras för brott mot denna bestämmelse.

3 § Klädsel på fängelseområdet

Fångarna ska vara korrekt klädda på fängelseområdet och följa anvisningarna om hur man ska klä sig. Disciplinstraff kan påföras för brott mot denna bestämmelse.

4 § Låsning av lokalerna och närvarokontroll

Celldörrarna hålls låsta vid tider som är bestämda i dagordningen.

När avdelningen stängs ska fångarna befinna sig i sina egna celler eller på annan plats som anvisats för närvarokontroll. Närvarokontrollen utförs så att dörren till cellen öppnas och

konditionen och hälsotillståndet hos varje fånge som bor i cellen kan observeras visuellt. Vid behov ska en separat diskussion föras med fången.

I samband med närvarokontrollerna ska fången stå upp med ansiktet mot den som genomför kontrollen. Undantag från denna regel kan endast göras om fångens hälsotillstånd hindrar fången från att stå upp. Tidpunkterna för närvarokontroll är fastställda i dagordningen.

Tidpunkterna för närvarokontroll är fastställda i dagordningen.

Fångarna är skyldiga att stänga och låsa dörren till sin cell när de lämnar cellen. Det är förbjudet att öppna och/eller stänga säkerhetsreglarna på celldörrarna.

Fången kan påföras disciplinstraff för brott mot dessa bestämmelser.

En fånge som utan godtagbar orsak inte befinner sig i sin cell eller på en annan plats där han eller hon instruerats att vara under närvarokontroll kan påföras disciplinstraff.

5 § Arbetsdrift, sysselsättning och fritidsaktiviteter

Fritidsaktiviteter omfattar bland annat motionering, hobbyverksamhet och musik. Periodvis ordnas fritidsaktiviteter i fängelset av olika samarbetspartners.

Arbetsplatser inom arbetsdriften omfattar beroende på enhetens avdelning snickeri, ytbehandling, metallarbete, bokbindning, klädreparation, tapetsering och hushållsarbeten (städning eller tvättning) samt vävning och sömnad. Dessutom reparation och restaurering av möbler samt arbete inom slöjd och konst.

Periodvis anordnas i fängelset undervisning i samarbete med utomstående läroanstalter. Fångar kan beviljas tillstånd att studera på egen hand i cellen.

Dessutom ordnas missbrukarrehabilitering samt aktiviteter som syftar till bättre livshantering och hjälper en att ta sig ur kriminalitet.

Fångarna bereds möjlighet att använda fängelsebiblioteket under de tider som nämns i respektive avdelnings dagordning.

6 Möjlighet att handla livsmedel

På Åbo finns ingen kiosk, där fångar kunde själva handla på plats. Fångarnas inköp från kiosken sköts med beställningslistor en gång i veckan. De beställda varorna levereras till boendeavdelningen. Fångarna betalar med sina betalkort via betalterminalen. Närmare tidpunkter framgår av avdelningens dagordning.

7 § Besök

7.1 § Övervakade besök

Besök ordnas på lördagar. Fången har möjlighet att träffa sina närstående en gång varannan vecka på lördag. På lätthelgdagar, julafton och midsommarafton ordnas inga besök. Besök ordnas under tiden mellan 09:00 och 13:45 och besökstiden bestäms enligt dagordningen för avdelningen som fången är bosatt på. Besök kan beviljas även övriga tider enligt prövning. Ett besök varar i 45 minuter.

Vid ett besök kan fången ta emot sin egen make och barn som tillhör samma hushåll eller upp till två (2) andra besökare.

Fången ska ange besökarnas namn och födelsetider på besöksblanketten, som ska lämnas in i god tid, dock senast 8:00 onsdagen före besöket. Fången ska ange sin boendeavdelning i besöksblanketten. Blanketten tillställs tjänstemannen som har hand om besökarregistret. En bristfälligt ifylld blankett återlämnas för komplettering. Fången ser till att den beviljade besökstiden meddelas besökaren. Besökarna ska anmäla sig och vara på plats vid fängelsets huvudport senast 10 minuter innan besöket inleds. Besöket kan förvägras om besökaren är kommer sent.

Vid besök gäller följande villkor:

Besökaren och fången får inte ha med sig anteckningsmaterial eller förmedla skriftliga meddelanden utan personalens tillstånd.

Fången och besökaren får inte röra vid varandra under besöket.

Fången som bryter mot de ordningsstadgeenliga besöksvillkoren kan påföras disciplinstraff.

7.2 § Besök av barn

Fången kan beviljas tillstånd att ta emot besök av barn under 15 år i en lokal som lämpar sig för ändamålet, om besöket är nödvändigt för att bevara kontakten mellan fången och barnet och besöket inte står i strid med barnets bästa. Besöket sker under övervakning.

Besök ordnas på lördagar och söndagar. Besök ordnas under tiden mellan 09:00 och 13:45 och besökstiden bestäms enligt dagordningen för avdelningen som fången är bosatt på. Besök kan beviljas även övriga tider enligt prövning. Ett besök varar i 45 minuter.

Fången ska ange besökarnas namn och födelsetider samt sin boendeavdelning på ansökningsblanketten, som ska lämnas in i god tid, dock senast 8:00 onsdagen före besöket. Det är bra att boka tid för att utreda förutsättningarna för att bevilja ett första besök. Blanketten tillställs tjänstemannen som har hand om besökarregistret.

En bristfälligt ifylld blankett returneras för komplettering. Fången ser till att den beviljade besökstiden meddelas besökarna. Besökarna ska anmäla sig och vara på plats vid fängelsets huvudport senast 10 minuter innan besöket inleds.

7.3 § Övervakade besök

I fängelset finns två lokaler för övervakade familjebesök. Om övervakat besök ansöks genom att fylla i en särskild blankett. Övervakade besök ordnas varje dag och de börjar tidigast 09:30 och slutar senast 14:30. Fången kan ta emot fyra besökare på en gång.

7.4 § Kontakt via videolänk

Videoförbindelse via Skype med personer utanför fängelset ansöks om på en för ändamålet avsedd blankett. Videoförbindelse varar i 30 minuter. Det är möjligt att ordna högst sex stycken kontakter genom internetuppkoppling per avdelning. Ansökan ska lämnas in senast onsdagen 8:00 den vecka fången önskar ha kontakt genom internetuppkoppling. Tiderna är på lördagar eller söndagar, beroende på avdelning.

Längre kontakt på upp till en timme en gång i veckan kan beviljas fångar vars familjemedlemmar aldrig kan komma och besöka dem i fängelset, till exempel för att de är bosatta utomlands eller av ett liknande skäl.

Besöket sker under övervakning. Fången får inte ha med sig anteckningsmaterial eller förmedla skriftliga meddelanden utan personalens tillstånd. Fången får inte beröra utrustningen, vaktaren kopplar anslutningen på och av. I kontakten genom internetuppkoppling får endast delta de personer som står angivna i respektive beslut. Fången kan påföras disciplinstraff för brott mot denna bestämmelse.

7.5 § Mottagande av saker i samband med besök

Fångarna får ta emot en ringa mängd av personliga tillhörigheter i samband med ett besök, dock inte under själva besöket. En ringa mängd innebär cirka en plastkasse av normalstorlek (30 liter). Varor som ska tas emot ska lämnas till personalen för granskning.

Vill fången överlämna varor till besökaren, ska fången kontakta personalen i god tid före besöksdagen.

Fången får ta emot upp till två tidningar eller tidskrifter. Egendom som fången tillåts ha i sin besittning ska till mängden och arten vara sådan att den kan granskas utan att ta den sönder.

Skäligheten hos den egendom som ska ta emot bedöms i förhållande till mängden egendom som fången har i sin besittning och på lager, med beaktande av möjligheterna och utrymmena för förvaring av varor i fångens bostadsrum samt brandsäkerhetsaspekter. Besökaren kan lämna varor endast till den fånge besökaren kommit att besöka, och av varorna ska framgå både besökarens och fångens namn.

Vid bedömningen av egendomens art och mängd beaktas de bestämmelser om innehav av egendom som nämns under 11 § Innehav av egendom i ordningsstadgan, förvaringslokalernas begränsade storlek och den brandbelastning som varorna orsakar.

8 § Telefoni

Avdelningarnas telefoner står dagligen till fångarnas förfogande under den tid som cellerna hålls olåsta. Antalet telefonsamtal begränsas av mängden tillgängliga telefonapparater och den disponibla tid som framgår av dagordningen. Efter prövning kan fångarna dessutom tillåtas att ringa samtal även på andra tider än de som står angivna i ordningsstadgan.

Varje fånge får personliga koder för telefon som är avsedda för strikt personligt bruk. Koderna får inte överlåtas till annan persons bruk. Ett villkor för användningen av telefon är

att fången på förhand meddelar personalen numren och personerna fången ska ringa upp på en blankett som är avsedd för ändamålet. Numren, som får vara högst 20 till antalet, lagras i telefonisystemet.

Fången kan påföras disciplinstraff om fången lämnar felaktiga uppgifter om telefonnummer eller mottagare av samtal, överlåter sina personliga koder till någon annans förfogande eller själv använder en annans personliga koder.

9 § Postförsändelser

Om fången försöker transportera eller ge en annan person i uppdrag att transportera ett brev, en annan postförsändelse eller ett meddelande förbi postgranskningen i fängelset, kan fången påföras disciplinstraff. På brevet ska stå avsändarens namn, behövliga adressuppgifter och brevet ska vara frankerat.

10 § Rökning och renlighet

Det är förbjudet att röka inne i fängelset. Det är förbjudet att inneha tobaksprodukter och tänddon annat än under promenader. Varje fångs rökdon förvaras i ett separat låst utrymme. Möjlighet att röka har fångarna en gång om dagen i samband med promenaden. Rökning är förbjuden under alla andra tider, inklusive under deltagande i sysselsättningar. En fånge som handlar i strid med denna bestämmelse kan påföras disciplinstraff.

Inredningen i cellerna får inte ställas om utan personalens tillstånd. Sakerna ska förvaras i skåp och andra förvaringsutrymmen.

Bilder, affischer och andra föremål får endast fästas på underlaget på väggen i bostadsrummet. Att skada cellen och inredningen är förbjudet. Fången som fäster saker någon annanstans i bostadsrummet eller skadar cellen eller inredningen kan påföras disciplinstraff.

Elektriska apparater ska vara avstängda när fången lämnar cellen. Fångens egen elektriska utrustning och den fången fått av fängelset måste vara felfria, och detsamma gäller eluttag. Disciplinstraff kan påföras den som haft sönder elektrisk utrustning och eluttag.

11 § Innehav av egendom

11.1 § Föremål och ämnen vars innehav kan förvägras

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten i häktningsslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet äventyrar annans säkerhet. Sådana är förutom skjut- och eggslagvapen, tillhyggen, sprängämnen och gassprayer även bland annat aerosolpreparat som innehåller drivgas samt gifter. Till ämnen som medför fara räknas även kemikalier vars ämnesförening möjliggör tillverkning av sprängämnen, såsom hårfärger med väteperoxid.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i häktningsslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet särskilt lämpar sig för skadegörelse på egendom. Sådana är bland annat redskap som kan användas för att ha sönder egendom.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i häktningsslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om innehavet av föremålet eller ämnet med hänsyn till förhållandena i fängelset eller på fängelseavdelningen och graden av övervakning medför särskild olägenhet för den allmänna ordningen i fängelset. Sådana är bland annat:

- 1) anordningar som kan användas för lagring av information. Hit hör bl.a. datorer, kameror, videokameror, MP3-spelare och vissa spelkonsoler. Förbjudna är också anordningar som innehåller hårddiskar och olika externminnen.
- 2) anordningar som möjliggör elektronisk kommunikation. Hit hör bl.a. datorer, mobiltelefoner och vissa spelkonsoler. Förbjudna är också föremål som används för att skapa en elektronisk förbindelse samt föremål vars användning har ett nära samband med anordningar som används vid elektronisk kommunikation.
- 3) anläggningar som lämpar sig för att lyssna och följa myndigheternas radiokommunikation eller på annat sätt bevaka myndigheternas verksamhet. Hit hör bland annat radiotelefoner och detektorer för radiotrafik. Förbjudna är också kikare och andra optiska anordningar som kan användas för observation.

- 4) föremål som medför hälsomässig eller sanitär olägenhet eller ökad brandrisk. Sådana är bland annat utrustning för tatuering, djur, levande ljus och elddon.
- 5) föremål som på annat sätt stör den allmänna ordningen i fängelset. Sådana är till exempel kampsportsutrustning, redskap som kan användas som hjälpmedel vid rymning, vapenimitationer samt föremål försedda med symboler för kriminella organisationer och grupperingar.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten i häktningsslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet inte kan granskas utan oskäligt besvär eller utan att det skadas. Hit hör bl.a. hygienartiklar och kosmetiska produkter, livsmedel, tobaksprodukter och tobakstillbehör som förs in i fängelset. Fången som tar med sig sådana produkter utanför anstalten, får dem inte till sin besittning vid återkomsten till anstalten. Föremål som överlämnas till fången i besittning ska vara sådana till sin konstruktion att de inte är ägnade att användas som gömmor för förbjudna föremål och ämnen.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 5 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 5 punkten i häktningsslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet används eller det finns grundad anledning att misstänka att det kommer att användas som hjälpmedel vid brott. En sådan situation kan bland annat vara att fången skulle använda sig av en skrivmaskin som fången innehar för att förfalska handlingar och begå bedrägerier.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 6 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 6 punkten i häktningsslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om fängelset har ställt motsvarande föremål till fångarnas förfogande. Sådana är bland annat föremål som hör till bostadsrummets utrustning samt andra föremål som fängelset anskaffat och ställt till fångarnas förfogande, ifall fången har en faktisk möjlighet att använda sig av föremålet.

Fången kan påföras disciplinstraff, om ovan nämnda föremål eller ämnen påträffas i fångens besittning.

11.2 § Andra omständigheter som är relevanta för innehav av föremål och ämnen

Fången kan endast få inneha en skälig mängd personliga tillhörigheter. Bruksföremål kan innehas upp till ett sådant antal att de går att förvara i förvaringsutrymmena i cellen på platser reserverade för dem.

För att en elektrisk anordning ska överlämnas till fången ska den vara typgodkänd (CE-märkt), den ska ha höljet intakt och vara försedd med ett identifikationsnummer.

Sigill som satts på ett föremål i samband med granskningen får inte avlägsnas eller skadas. Fången som avlägsnar eller skadar dessa eller övriga sigill i cellen kan påföras disciplinstraff.

Det är förbjudet att modifiera tillåtna föremål så att de bättre lämpar sig för våldsgärningar. Med detta avses till exempel att man tillverkar ett föremål som kan användas som tillhygge eller att man spetsar en tandborste. Fången kan påföras disciplinstraff, om dylika föremål påträffas i fångens besittning.

Fången kan påföras disciplinstraff för att fången försöker ta in otillåtna saker till fängelset utan att låta granska dem.

Fången tillåts inneha samtidigt upp till 100 exemplar diverse upptagningar och inspelningar (bl.a. cd, dvd, blu-ray-skivor och spelkonsoler), 10 böcker samt 20 tidningar och tidskrifter.

Bestämmelserna om innehav av egendom gäller inte föremål och ämnen som överlåts till fångens besittning innan ordningsstadgan trädde i kraft. Om fången överförs till ett annat fängelse iakttas de bestämmelser om innehav som gäller i det mottagande fängelset vid tidpunkten för överföringen.

12 § Avdelningarna i fängelset

Cellbyggnad 103:

1. våning

Häktesavdelning och isoleringsavdelning. Besökstiderna lördagar, enligt avdelningens dagordning.

2. våning

Sysselsättningsavdelning Besökstiderna lördagar, enligt avdelningens dagordning.

3. våning

Sysselsättningsavdelning Besökstiderna lördagar, enligt avdelningens dagordning.

4. våning

Specialavdelning med sysselsättningar i smågrupper och häktesavdelning Besökstiderna lördagar, enligt avdelningens dagordning.

Cellbyggnad 104:

1. våning

Avdelning för nyintagna, isolerade och dagligt stöd samt poliklinik Besökstiderna lördagar, enligt avdelningens dagordning.

2. våning

Avdelningar för missbrukarrehabilitering och sysselsättning, ungdomsavdelning Besökstiderna lördagar, enligt avdelningens dagordning.

3. våning

Avdelning med förstärkt övervakning, specialavdelning där verksamheten bedrivs i smågrupper och avdelning för häktade Besökstiderna lördagar, enligt avdelningens dagordning.

Avdelning med transportceller: Avdelningen för kortvarig placering. Besök på söndagar under tider som bestäms av personalen.

Säkerhetsavdelning: Besök enligt dagsprogrammet.

Telefontid vid alla avdelningar medan avdelningen är öppen eller av grundad anledning vid andra tider. Fångar som hålls avskilda på isoleringsavdelningen på grund av disciplinstraff och av undersökningsrelaterade skäl ska kontakta personalen när de behöver ringa samtal.

Svenskspråkig avdelning fungerar vid behov i anslutning till varje avdelning.

13 § Användning alkohol och droger samt läkemedel

Disciplinstraff kan påföras för manipulering av test som tas för att konstaterar nykterhet och drogfrihet eller försök därtill.

Fångarna får varken använda eller inneha läkemedel utan tillstånd av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. Läkemedlen ska förvaras i dosetter och påsar som är avsedda för dem eller i andra originalförpackningar, och oanvända läkemedel ska lämnas

tillbaka. Fången får inte överlåta till en annan fånge mediciner ordinerade för fången själv. Disciplinstraff kan påföras för brott mot dessa bestämmelser i ordningsstadgan.

14 § Ikraftträdande

Denna ordningsstadga träder i kraft den 3 mars 2025 och upphäver ordningsstadgan som trädde i kraft den 11 november 2024.

Riitta Kari, direktör för ansvarsområdet för operativ verksamhet

Jani Kotoaro, jurist